

गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षण
घेण्यासाठी शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करिता
शिष्यवृत्ती मंजूर करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र. पशियो-२०२४/प्र.क्र.३७९/तांशि-४
मंत्रालय विस्तार इमारत, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२४.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२१८/तांशि-४,
दि.०४.१०.२०१८.
- २) शासन शुद्धिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२१८/तांशि-४,
दि.३०.१०.२०१८.
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.११६/तांशि-४,
दि.०६.०९.२०२१.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.बैठक-२०२२/प्र.क्र.१८८/तांशि-४,
दि.३१.०७.२०२३.
- ५) शासन शुद्धिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.शिष्यवृ-२०२४/प्र.क्र.२४३/तांशि-४,
दि.०६.०८.२०२४.
- ६) संचालक, तंत्र शिक्षण यांचे पत्र क्र.१८/तांशिसं/परदेशी शिष्यवृत्ती/२०२४/३८४,
दि.३०.०९.२०२४.

प्रस्तावना :-

परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी खुल्या प्रवर्गातील गुणवंत मुलामुलींना शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून शिष्यवृत्ती योजना लागू करण्यात आली आहे. सदर योजनेतर्गत प्रत्येक शैक्षणिक वर्षामध्ये पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका आणि पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी प्रत्येकी १० याप्रमाणे एकूण २० लाभार्थ्यांची निवड करण्यात येत होती. तथापि, दि.३१.०७.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमासाठी लाभार्थी विद्यार्थीसंख्या १० वरून ३० करण्यात आली आहे. त्यामुळे सदर योजनेसाठी लाभार्थ्यांची संख्या ४० झालेली आहे. सदर योजनेची कार्यपध्दती व निवड प्रक्रीया ही दि.०४.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेली आहे. तसेच सर्व विभागांच्या परदेश शिष्यवृत्ती योजनेत एकवाक्यता येण्याच्या उद्देशाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.२५.०७.२०२४ रोजी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार, या विभागाच्या दि.०४.१०.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये आवश्यक सुधारणा करण्याकरिता दि.०६.०८.२०२४ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे.

या शिष्यवृत्ती योजनेच्या अनुषंगाने शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीता वर्तमानपत्रात जाहिरातीद्वारे प्रसिध्दी देऊन ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज मागविण्यात आले होते. त्या अनुषंगाने तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडे ऑनलाईन पोर्टलवर प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करून ते दि.०५.०९.२०२४ रोजीच्या छाननी समितीच्या बैठकीत सादर करण्यात आले. छाननी समितीने सदर अर्जांची छाननी करून व पात्रतेच्या अटी/शर्ती तपासून विद्यार्थ्यांची यादी समितीच्या शिफारशीसह निवड समितीपुढे निर्णयार्थ सादर केली. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखालील निवड समितीची दि.२३.०९.२०२४ रोजी बैठक झाली. सदर बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीता पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी खुल्या प्रवर्गातील "गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती" योजनेंतर्गत सन २०२४-२५ करीता पीएच.डी अभ्यासक्रमाच्या एकूण १ व पी.जी. अभ्यासक्रमाच्या एकूण २५ अशा एकूण २६ उमेदवारांना पुढीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

१) पी.एचडी अभ्यासक्रम:

पी.एचडी अभ्यासक्रमाकरीता दि.३१.०७.२०२३ च्या शासन निर्णयानुसार १० जागा उपलब्ध आहेत. सदरच्या अभ्यासक्रमासाठी केवळ तीन अर्ज प्राप्त झाले असून, त्यापैकी दोन उमेदवारांचे अर्ज छाननी समितीकडून अपात्र ठरविण्यात आले. त्यामुळे गुणवत्ता यादीतील गुणवत्ता क्रमांकानुसार समितीने शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करिता खालीलप्रमाणे एका पात्र उमेदवाराची निवड केली आहे. त्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे:-

अ. क्र.	शाखा	उपलब्ध जागा	उमेदवाराचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नांव	पीएच.डी. करीता एकत्रित गुणवत्ता यादीतील गुणवत्ता क्रमांक/ अभिप्राय
१	अभियांत्रिकी	०१	श्री. प्रसाद संजय रणखांबे	Ph.D. in Civil Engineering	Purdue University, United States of America	०१

२) पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रम:

पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाकरीता दि.३१.०७.२०२३ च्या शासन निर्णयानुसार ३० जागा उपलब्ध आहेत. त्यानुसार पदव्युत्तर पदवी/पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाकरीता गुणवत्ता यादीतील २५ पात्र उमेदवारांपैकी एकत्रित गुणवत्ता यादीतील ज्येष्ठता क्रमांकानुसार खालीलप्रमाणे २५ उमेदवारांची निवड केली आहे. त्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे:-

अ. क्र.	शाखा	एकूण उपलब्ध जागा (आंतर परिवर्तना नंतर)	निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नांव	प्रवेश घेतलेल्या परदेशी विद्यापीठाचे नांव	पी. जी. करीता पात्र उमेदवाराचा गुणवत्ता यादीतील गुणवत्ता क्रमांक
१	कला	०१	१) कु. लोविना सॅम न्यूटन	MA in LINGUISTICS	UNIVERSITY OF YORK, UNITED KINGDOM	३३
२	वाणिज्य	०२	१) श्री. मानस गर्जेद्र गडकरी	Masters of Commerce (Extension)	The University of Sydney, Australia	४
			२) श्री. रक्षित संजय सिसोदिया	M.Sc. Finance	New Castle University, United Kingdom	२६
३	विज्ञान	०५	१) श्री. निशेल विल्सन गोडाद	MASTERS OF DATA SCIENCE AND DECISION	THE UNIVERSITY OF NEW SOUTH WALES (UNSW SYDNEY), Australia	५

			२) श्री. दुर्रसामीन मोहम्मदमीन हकीम	M.Sc. Business Analytics	New Castle University, United Kingdom	२४
			३) श्री. अदनान असगर हुसेन	M.Sc. Computer Games	Queen Mary University of London, United Kingdom	३१
			४) कु. आरोही सचिन नातू	Master Food Technology	Wageningen University & Research, Netherlands	३२
			५) श्री. इशान बिपीन भिसे	M.Sc. Computer Science Negotiated Learning	University College Dublin, Ireland	३६
४	व्यवस्थापन	०३	१) श्री. अमन रियाज भालदार	Master of Science in Construction Administration	Columbia University, United States of America	८
			२) कु. दिपीका शिवकुमार गौंदर	MSc International Business and Strategy Global Challenges	University of Bristol, United Kingdom	१५
			३) श्री. शशिकांत मनोजकुमार कारवा	M.Sc. International Trade Strategy and Operations	The University of Warwick Coventry, United Kingdom	१७
५	अभियांत्रिकी/वास्तुकला शास्त्र	१४	१) श्री. सत्यम सचिन अग्रवाल	Master of Construction Management	The University of Melbourne, Australia	२
			२) श्री. ध्रुव तरुण काचा	Masters of Professional Engineering (Accelerated) (Civil Engineering)	The University of Sydney, Australia	३
			३) कु. अपूर्वा अभय केळकर	Master of Computer Science	The University of Sydney, Australia	६
			४) कु. शर्वरी मोहन शेठे	Master of Professional Engineering (Accelerated) (Telecommunications)	The University of Sydney, Australia	७
			५) कु. अंकिता आलोके मित्रा	MSc Advanced Computer Science	The University of Manchester, United Kingdom	९
			६) कु. अंकिता सुनील नागनाथ	Masters of Business Information System	Australian National University, Australia	११
			७) श्री. आफताब अशफाक शेख	Master of Professional Engineering (E&P) Civil Engineering Structure	Monash University, Australia	१२
			८) श्री. हकानी मुबारक शेख	Master of Mechanical Engineering (Professional)	The University of Queensland,	१३

					Brisbane City, Australia	
			९) श्री. हर्ष रवींद्र नितवे	Master of Construction Management	The University of Adelaide, Australia	२३
			१०) कु. अदिती संजय अग्रवाल	M. S. Program in Computer Science	University of California, Davis, United States of America	२७
			११) कु. रश्मी चंद्रकांत बोरगावे	Master of Analytics (०८१५४०A)	RMIT University Melbourne, Australia	२९
			१२) कु. ईशा महेश बोरगावंकर	M.Sc. Data and Computational Science	University College Dublin, Ireland	३४
			१३) कु. केयूर अशोक मदने	Masters in Computer Software Engineering	Arizona State University, USA	३७
			१४) कु. वैष्णवी मिलिंद देवकुटे	MS in Construction Management and Technology	Arizona State University, USA	३८
	एकूण विद्यार्थी	२५	२५			

२. वरील नमूद केलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांना खालील अटीच्या अधीन राहून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येत आहे.:-

- सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या निकषांचे पालन करण्यात यावे.
 - ही शिष्यवृत्ती गृह चौकशीच्या अधीन राहून मंजूर करण्यात आली असून, गृह चौकशीमध्ये विद्यार्थ्यांचा शिष्यवृत्तीचा अर्ज दाखल करताना चूकीची माहिती सादर केली असल्याचे निदर्शनास आल्यास सदरची शिष्यवृत्ती रद्द करण्यात येईल.
 - कोणत्याही विद्यार्थ्यांने खोटी माहिती / कागदपत्रे सादर केल्याचे सिध्द झाल्यास अथवा शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, कर्तव्यात कसूर केल्यास, त्यास ताबडतोब पुढील शिक्षणासाठी अटकाव (Debarred) केला जाईल व त्याच्याकडून झालेल्या खर्चाची १५ टक्के चक्रवाढ व्याजाने वसूली करण्यात येईल, अशा विद्यार्थ्यांचा काळ्या यादीत समावेश केला जाईल. तसेच, प्रचलित कायदानुसार त्याच्याविरुद्ध कारवाई करण्यात येईल आणि त्यांनी दिलेले जागिरीदार आणि संदर्भ अधिकारी / व्यक्ती यांना सुध्दा ही बाब लेखी स्वरूपात कळविण्यात येईल.
 - ही शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांने राज्यात परत येऊन त्याच्या अभ्यासक्रमाचा लाभ राज्यास होईल, याकरीता आवश्यकतेनुसार राज्य शासनास सेवा देणे अपेक्षित आहे. त्याबाबतचे बंधपत्र विद्यार्थ्यांने देणे आवश्यक राहिल.
 - ही शिष्यवृत्ती मंजूर केलेल्या विद्यार्थ्यांने दि.०४.१०.२०१८ व दि.०६.०८.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयात विहित केलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याबाबतचे बंधपत्र / हमीपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.
३. शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीता शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांना द्यावयाच्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची अचूक परिगणना करण्याची जबाबदारी तंत्र शिक्षण संचालनालयाची असेल. तंत्र शिक्षण संचालनालयाने दि.०४.१०.२०१८ व दि.०६.०८.२०२४ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी विचारात घेऊन शिष्यवृत्तीच्या रकमेची परिगणना करावयाची आहे. शासन आदेशात नमूद कोणत्याही अटी/शर्तीची पूर्तता होत नसल्यास ही शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येऊ नये.

४. सदरचा खर्च हा खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्या-त्या आर्थिक वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

मागणी क्र.डब्ल्यू-३, २२०३ तंत्रशिक्षण-१०७ शिष्यवृत्त्या (००)(०१) गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करणे (२२०३ ३५५५) (कार्यक्रम)”

वरील खर्चासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून त्यांच्या कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी असलेले लेखाधिकारी यांनी सदर रक्कम आहरित करून अदा करावी.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४१००९११२५३४३२०८ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजितकुमार थोरात)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (अर्थ व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे विशेष कार्य अधिकारी
७. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
८. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
९. सर्व प्रशासनिक विभागाचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१०. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
११. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
१२. आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. आयुक्त, दुग्ध व्यवसाय विकास/ आयुक्त, मत्स्य व्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१४. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१५. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१६. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१७. संचालक, माहिती तंत्रज्ञान, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
१८. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१९. कुलसचिव, सर्व कृषी / अकृषी विद्यापीठे
२०. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, ता.माणगांव, जि.रायगड
२१. सहसंचालक, तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालये (सर्व), (संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत)
२२. सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये (सर्व)
२३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
२४. महालेखापाल - १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर

२५. महालेखापाल - १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
२६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२८. उप सचिव (मशि/विशि/अर्थसंकल्प), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२९. कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (तांशि-३/विशि-३/मशि-२/मशि-४/तांशि-५/तांशि-६/साशि-९),
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३०. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक
३१. निवडनस्ती/तांशि-४.